



T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİNOP BELEDİYESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	8
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	23
9.	EKLER.....	48

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Olarak Sınıflandırılması Tablosu	2
Tablo 2: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu	2
Tablo 3: Belediyenin 2018 Dönemi Bütçe Tahmini ve Gerçekleşmeleri	3
Tablo 4: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	3
Tablo 5: Kayıtlı Değerinden Daha Fazla Amortisman Ayrılması.....	15
Tablo 6: 257 Birikmiş Amortisman Hesabında Kayıtlı Olup İlgili Duran Varlık Hesabında Kayıtlı Olmayan Hesaplar	15
Tablo 7:Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortisman Hesaplarının Karşılaştırması.....	17
Tablo 8:Banka Kredileri ve Gider Tahakkukları Hesaplarının Karşılaştırması	19
Tablo 9: Belediyenin İşgaliye Aldığı Taşınmaz Listesi	34
Tablo 10: 22-D Kapsamında Aynı Mahiyette Olan Alımlar	36

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Aralık Ayı Memur Maaşı Ödemelerinde Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması
2. Belediye Adına Kesilmiş Olan İlbank Sermaye Payı Kesinti Tutarı ile Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması
3. Belediyenin Su Borcu Alacakları İle Borçlarının Mahsubunda Tahsil Ettiği Katma Değer Vergisinin Muhasebe Kaydını Yapmaması
4. Belediyenin Yapılandırdığı Alacaklardan 1 Yıllık Olanların Tutarları ile Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının Uyuşmaması
5. Belediyenin Yapılandırdığı Uzun Vadeli Alacakları İçin Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabını Kullanmaması
6. Duran Varlıklar Amortisman Defterinin Tutulmaması Sonucunda Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın Gerçeği Yansıtması
7. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile Birikmiş Amortismanlar Hesabının Gerçeği Yansıtması
8. Haklar Hesabında Kayıt Altına Alınan Maddi Olmayan Duran Varlıkların Tamamı İçin Amortisman Ayrılmaması
9. İlbank A.Ş. Kredileriyle Yapılan İşlere Ait Vadesi Gelen Kredilerin ve Kredilere Ait Tahakkuk Eden Faizlerin Kurum Bilançosuna Hatalı Kayıt Edilmesi
10. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması
11. Tapuda Kayıtlı Olan Bir Kısım Taşınmazların Muhasebede Görünmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İş Artışı ve Fiyat Farkı Uygulamaları İçin Alınan Ek Kesin Teminat Mektuplarının Muhasebeleştirilmemesi

2. Kıdem Tazminatı Karşılık Hesaplarının Yanlış Kullanılması
3. Tahakkuk Eden Vadeli Mevduat Faizinin Eksik Kayıt Edilmesi
4. 5393 sayılı Belediye Kanununda Öngörülen Borçlanma Stokunun Aşılmış Olması
5. Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları
6. Belediye Tarafından Verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının Doğru ve Güvenilir Veriler Sunamaması
7. Belediyenin Taşınmaz Tahsisinin 5393 sayılı Kanunun 75' inci Maddesine Aykırı Olması
8. Belediyeye ait Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Mevzuatta Bir Karşılığı Olmayan "İşgaliye Sözleşmesi" ile Kiraya Verilmesi
9. Eğlence Vergisinin Takip ve Tahsil Edilmemesi
10. Kamu İhale Kanunu'nda Belirlenen Eşik Değerlerin Altında Kalmak Amacıyla Bazı Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünmesi
11. Otopark Bedellerine İlişkin Gelirlerin Vadeli Hesapta Takip Edilmemesi
12. Otopark Hesabında Toplanan Bedellerin Amacı Dışında Kullanılması
13. Sayıştay İlamlarının Gereğinin Yapılmaması
14. Sözleşmeli Olarak İstihdam Edilip Çözümleyici Kadrosunda Çalışan Sözleşmeli Personelin Mevzuatta Öngörülen Şartların Hepsini Taşımaması
15. Taşınmazların 1 Yıl Süreyle Kiraya Verilmesi, Kira Sürelerinin Encümen Kararıyla Devamlı Uzatılması
16. Personel Avansları Hesabının Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sinop Belediyesi tüm hizmetlerini; 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre gerçekleştirmektedir.

İl Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, il belediye başkanlığının yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığı'na bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik

Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na uygun olarak Sinop Belediyesi'nin organları belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanından oluşmaktadır. Sinop Belediyesi'nin 2018 Aralık ayı itibariyle 11 müdür, 1 şef, 74 memur, 177 işçi ve 13 sözleşmeli personel olmak üzere toplam 264 personelini bulunmaktadır.

1.2.1. Belediyenin Ortak Olduğu Şirketler

Sinop Belediyesi'nin Sinop Belediyesi Personel Ltd. Şti adından 10.000 TL sermayeli bir adet şirketi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Kurumun mali yapısını gösteren tablolara aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Olarak Sınıflandırılması Tablosu

Gider Türü	2016 Yılı (A)(TL)	2017 Yılı (B)(TL)	2018 Yılı (C)(TL)	Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)
Personel Giderleri	18.274.051,68	19.891.136,79	21.438.651,26	7,78
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	3.399.205,19	3.639.458,45	4.055.392,89	11,43
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	14.242.722,62	16.472.785,26	29.800.638,01	80,91
Faiz Giderleri	962.000,00	1.458.422,82	1.471.812,71	0,92
Cari Transferler	1.139.547,00	1.528.751,95	1.724.326,95	12,79
Sermaye Giderleri	3.580.483,91	1.520.348,31	3.768.077,99	147,84
Sermaye Transferleri				
Borç Verme				
Yedek Ödenekler				
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	41.598.010,10	44.510.903,58	62.258.899,41	39,87

Tablo 2: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Gelir Türü	2016 Yılı (A)(TL)	2017 Yılı (B)(TL)	2018. Yılı (C)(TL)	Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)
Vergi Gelirleri	3.256.765,85	3.716.073,20	4.459.996,97	20,02
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	13.633.604,64	15.207.988,79	28.618.918,02	88,18
Alınan Bağış Ve Yardım İle Özel Gelirler	592.767,47	1.319.336,56	43.378,18	-96,71
Diğer Gelirler	20.712.396,10	25.459.773,33	29.888.464,36	17,39
Sermaye Gelirleri				
Bütçe Gelirleri Toplamı	38.195.534,06	45.703.171,88	63.010.757,53	37,87
Bütçe Gelirlerinden Red Ve İadeler Toplamı	34.923,08	91.651,86	35.541,03	-61,22
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	38.160.610,98	45.611.520,02	62.975.216,50	38,07

Tablo 3: Belediyenin 2018 Dönemi Bütçe Tahmini ve Gerçekleşmeleri

GİDER TÜRÜ	2018 YILI GİDER BÜTÇESİ (A)(TL)	2018 YILI GERÇEKLEŞEN (B)(TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=(B/A)) (%)
Personel Giderleri	23.426.006,00	21.438.651,26	91,52
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	4.703.504,00	4.055.392,89	86,22
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.807.500,00	29.578.207,61	136,63
Faiz Giderleri	1.200.000,00	1.471.812,71	122,65
Cari Transferler	1.829.198,49	1.724.326,95	94,27
Sermaye Giderleri	4.588.001,00	3.990.507,99	86,98
Sermaye Transferleri			
Borç Verme			
Yedek Ödenekler	6.170.000,00		
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	63.724.209,49	62.258.899,41	97,70

Tablo 4: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİRİN TÜRÜ	2018 YILI GELİR BÜTÇESİ(TL)	DEVREDEN İLE TOPLAM TAHAKKUK (A)(TL)	2018 YILI GERÇEKLEŞEN(B)(TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=(B/A)) (%)
Vergi Gelirleri	6.232.000,00	8.642.255,22	4.459.996,97	51,61
Teşebbüs ve Mülkiyet gelirleri	20.790.000,00	33.700.887,82	28.618.918,02	84,92
Alınan Bağış ve Yardım	9.999.209,49		43.378,18	
Diğer Gelirler	26.703.000,00	30.807.601,90	29.888.464,36	97,02
Bütçe Gelirleri Toplamı	63.724.209,49	73.194.123,12	63.010.757,53	86,09
Red ve İadeler			35.541,03	
TOPLAM	63.724.209,49	73.194.123,12	62.975.216,50	86,04

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi ve muhasebe sistemi Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sinop Belediyesinde yapılan ilk incelemeler sonucunda; İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki İç Kontrol mevzuatı gereklerinin yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3. mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5 nci maddesinde; “İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlamıştır.

Buna göre, Kurumun, “Kamu İç Kontrol Standartlarına” uyumlu bir İç Kontrol Sistemi oluşturmak üzere; yapması gereken çalışmaları belirlemesi, bu çalışmalar için eylem planını oluşturması, gerekli prosedür ve düzenlemeleri hazırlayarak söz konusu çalışmalarını en geç 31.12.2008 tarihine kadar tamamlaması gerekirdi. Ancak, Kurumda yapılan incelemeler sonucunda; iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve

geliştirilmesi ile ilgili olarak herhangi bir çalışmanın yapılmadığı, 02.12.2013 tarih ve 10775 sayılı Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan genelge gereğince 31.12.2014 tarihine kadar hazırlanması gereken iç kontrole ilişkin eylem planının hazırlanmadığı ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmediği anlaşılmıştır.

İç kontrol ortamının bir unsuru olan İç Denetim Birimi Sinop Belediyesi tarafından oluşturulmamış olup belediye bünyesinde iç denetçi bulunmamaktadır.

Ancak Kurumun Faaliyet Raporu incelendiğinde İç Kontrol Sisteminin kurulması ve işletilmesinden birinci derece sorumlu olan kurum Üst Yöneticisinin ve İç Kontrol Sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında koordinatörlük görevini üstlenen ve Ön Mali Kontrol görevini de yerine getirmesi gereken Mali Hizmetler Müdürlüğünün İç Kontrol Sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvencenin sağlanamadığı tespit edilmiştir.

Belediyenin iç kontrol sistemi için gerekli işlemleri başlatması gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sinop Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Aralık Ayı Memur Maaşı Ödemelerinde Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması

Sinop Belediyesinin 2018 yılında Aralık ayının 15'inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin 2018 yılının 01-14 Ocak tarihine karşılık gelen kısmı için 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının kullanılmayıp tamamının 630 Giderler Hesabı kullanılarak muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde tanımlanan "Temel Kavramlar" arasında yer alan dönemsellik ilkesi; kamu idarelerinin faaliyetlerinin, belirli dönemlerde raporlanmasını ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasını ifade etmektedir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına ilişkin işlemlerin açıklandığı 131'inci maddesinde dönemsellik ilkesi gereği Aralık ayının 15' inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarlarının bu hesapta izleneceği, yeni mali yılda bu tutarların, düzenlenecek ödeme emri ile bütçe giderleri hesabına aktarılacağı ve yeni yıl bütçesi ödeneklerinden karşılanacağından, avans olarak verildiği yıldan herhangi bir ödenek devri yapılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 132'inci maddesinde ise 162 nolu Hesabın işleyişi ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.

Ancak Sinop Belediyesinin 2018 yılı işlemlerinin incelenmesi sonucu Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ödemelerinin tümünü giderleştirdiği 2018 yılının Ocak ayının 01-14 üne ait olan kısmın 162 nolu Hesaba kaydedilmediği tespit edilmiştir. Bu hatalı kayıt sonucunda belediyenin 630 Giderler Hesabının fazla kullanılması nedeniyle faaliyet sonuçları olması gerekenden fazla, 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı olması gerekenden az görünüp mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği etkilenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacak olup, bu hususlar İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki Bordro Takip Servisine bildirilmiştir. Yılsonunda yapılacak olan memur maaşı ödemelerinde 162

Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı biten yıl ve gelecek yıl olacak şekilde memur maaş bordrolarının bölünerek kullanılacak olup, ilgili hususlar doğrultusunda gerekli muhasebe kayıtları yapılacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını ve yılsonu memur maaş ödemelerinde cari yıl ve gelecek yıl ödemelerini ayırt ederek söz konusu hesabın kullanılacağını belirtmiştir.

Dolayısıyla 2018 yılı Aralık Ayı memur maaş ödemelerinde gelecek yıla isabet eden tutarın 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına kaydedilmemesi sonucu söz konusu hesap eksik ve hatalı çalışmıştır. Ayrıca bu hesabın yerine 630 Giderler Hesabının kullanılması sonucu, söz konusu hata dolayısıyla belediyenin 2018 yılı faaliyet sonuçları da olması gerekenden fazla görünmektedir.

BULGU 2: Belediye Adına Kesilmiş Olan İlbank Sermaye Payı Kesinti Tutarı ile Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Niteliği” başlıklı 178'inci maddesine göre bu hesap, kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.

Aynı Yönetmelik'in 180'inci maddesinde ise hesabın işleyişi anlatılmıştır.

08.02.2011 tarih ve 27840 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe giren 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanununun 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasına göre il özel idareleri ve belediyeler bankanın ortaklarıdır. 3'üncü fıkranın (a) bendinde de, Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından her ay dağıtılacak vergi gelirleri paylarının yüzde iki oranında kesilecek miktarının Bankanın sermayesine ekleneceği belirtilmektedir. Buna göre, belediye ve özel idarelerin ortağı olduğu İller Bankası Anonim Şirketinin ödenmiş sermayesine eklenecek kaynaklar arasında il özel idareleri ve belediyelere genel bütçe vergi gelirlerinden verilen aylık paylarından yüzde 2 oranında yapılacak kesinti de yer almaktadır. Bu kesintiler il özel idareleri ve belediyelerin İller Bankası Anonim Şirketindeki sermaye paylarını ifade etmektedir.

08.02.2011 tarihine kadar ise, 6107 sayılı Kanununun 14'üncü maddesi ile yürürlükten

kaldırılan 4759 sayılı İller Bankası Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre ortaklık payı kesilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere İller Bankası'nın belediyelerden kestiği ortaklık payı kanuni dayanağı olan bir paydır ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre kesilen bu paylar 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmelidir.

Sinop Belediyesi adına İbank tarafından geçmişten günümüze kadar 4.219.314,06 TL sermaye kesintisi yapılmış olmasına rağmen Sinop Belediyesi 2018 bilançosunda toplam 2.618.563,60 TL'lik bakiye vermektedir. Dolayısıyla 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 1.600.750,46 TL eksik çalıştırılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda İller Bankasının geçmişten günümüze kadar olan sermaye kesintisi düzeltme işlemi 1829 yevmiye nolu ödeme emri belgesi ile yapılmış olup, örnek olarak ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtip söz konusu hataların düzeltildiği belirtilmiştir.

Dolayısıyla kamu idaresi adına yapılan İbank sermaye payı kesintisindeki eksiklik 2018 yılında düzeltilemediği için 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 2018 yılı mali tablolarında 1.600.750,46 TL eksik görünmesine sebep olunmuştur.

BULGU 3: Belediyenin Su Borcu Alacakları İle Borçlarının Mahsubunda Tahsil Ettiği Katma Değer Vergisinin Muhasebe Kaydını Yapmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin '391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının Niteliği' başlıklı 293 üncü maddesine göre; teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tutarları ile bu tutarlardan mahsup edilen ve ödenen tutarların izlenmesi için 391 Hesaplanan KDV kullanılır.

Aynı yönetmelikte hesabın işleyişinin açıklandığı 294 üncü maddede ise;

"(1) Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Kurumun sattığı mal ve hizmet karşılığı olarak katma değer vergisi tutarı da dâhil olmak üzere yapılan tahsilat tutarları 100-Kasa Hesabına veya 102-Banka Hesabına borç, tahsil edilen katma değer vergisi bu hesaba, Katma Değer Vergisi hariç tutar ise 600-Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan katma değer vergisi tutarı da dâhil olmak üzere yapılan tahsilat toplamı 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ay sonlarında, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyeleri toplamından fazla ise, söz konusu fark 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alacak, indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına alacak, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına alacak; bu hesabın alacak bakiyesi bu hesaba borç kaydedilir.

2) Ay sonlarında, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyeleri toplamı hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesinden fazla ise, varsa devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına alacak, indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına alacak, bu hesabın alacak bakiyesi bu hesaba borç, sonraki döneme devreden katma değer vergisi tutarı 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına borç kaydedilir.”

Denilmektedir.

Yönetmeliğin ilgili hükümlerinden anlaşıldığı üzere belediye teslim ettiği mal veya ifa ettiği hizmet üzerinden hesaplanan KDV’yi 391 nolu Hesaba kaydedecek ve ay sonunda 191 İndirilecek KDV ile mahsup kayıtlarını yapacaktır.

Sinop Belediyesi, gerek yüklenici firmalara olan borçları gerek işçilere olan ikramiye veya kıdem tazminatı borçlarını, ilgililerden bulunan (bu kişi ve kurumların belediyeden olan) alacaklarıyla mahsup yoluna gitmektedir. Bu alacaklar içerisinde su alacağı da bulunmaktadır. Belediye su alacağını mahsup işlemiyle tahsil ederken ilgililer için katma değer vergisi ödemesi de doğmaktadır ve belediye tarafından katma değer vergileri de mahsup edilmektedir. Ancak belediye tarafından mahsubu yapılan su alacakları sonucu tutarın içerisinde tahsil edilen KDV’ler 391 Hesaplanan KDV Hesabına kaydedilmesi gerekirken bu

kayıt gerçekleştirilmeksizin 120 Gelirlerden Alacaklar, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar veya 122 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı içerisinde kaydedilmektedir.

Bu yanlış kayıt sonucu belediyenin 391 Hesaplanan KDV Hesabı olması gerekenden az gözükmekte bunun sonucunda da ay sonunda 191 İndirilecek KDV ile yapılan mahsup işlemi sonucunda 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına devir olması gerekenden az olmakta veya 190 Devreden KDV Hesabına olması gerekenden fazla KDV devredilmiş olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmaya başlanmış olup, örnek olarak 1540 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtmiş ve bulgu doğrultusunda yapılan işleme ilişkin tarafımıza örnek muhasebe işlem fişi göndermiştir.

Dolayısıyla mahsup işlemlerinde 391 Hesaplanan KDV Hesabı 2018 yılında kullanılmamıştır. Bunun sonucunda belediyenin 391 Hesaplanan KDV Hesabı olması gerekenden az gözükmekte bunun sonucunda da ay sonunda 191 İndirilecek KDV ile yapılan mahsup işlemi sonucunda 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına devir olması gerekenden az olmakta veya 190 Devreden KDV Hesabına olması gerekenden fazla KDV devredilmiş olmaktadır.

BULGU 4: Belediyenin Yapılandırdığı Alacaklardan 1 Yıllık Olanların Tutarları ile Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının Uyuşmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 92 inci maddesine göre; mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarlar ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar ile bunlardan tahsil edilen veya takibe alınan tutarların izlenmesi için 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı kullanılır.

Aynı yönetmeliğin 93 üncü maddesinde hesaba ilişkin işlemler ve 94 üncü maddesinde hesabın işleyişi açıklanmıştır.

Sinop Belediyesi'nin yaptığı yapılandırma listesi incelendiğinde 2018 yılına isabet eden 681.783,84 TL'lik yapılandırılan alacak mevcuttur. Bu alacaklardan 170.992,38 TL tahsilat yapılmıştır. Bu alacaklar mali yıl olan 2018 yılını kapsayan alacaklar olduğu için vadesi 1 yılın altındaki alacak statüsündedir ve bu nedenle 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Ancak belediyenin mali tablolarının incelenmesi neticesinde 122 Gelirlerden Tehirli ve Tecilli Alacaklar Hesabı 209.138,32 TL borç, 209.138,32 TL alacak çalışmıştır.

Yukarıda açıklanan sebeplerden dolayı Sinop Belediyesi 2018 yılı mali tablolarında 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında hataya sebep olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmaya başlanmış olup, örnek olarak 28 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtmiş ve bulgu doğrultusunda yapılan işleme ilişkin tarafımıza örnek muhasebe işlem fişi göndermiştir.

Dolayısıyla kamu idaresinin 2018 yılı yapılandırılan alacak listesinde 510.791,46 TL tahsil edilmeyen bakiye kalmasına rağmen 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında 209.138,32 TL'lik alacak bulunduğu ve bunların hepsinin tahsil edildiğine ilişkin bir durum söz konusudur. Başka bir deyişle 122 nolu Hesapta 510.791,46 TL'lik hataya sebep olunmuştur.

BULGU 5: Belediyenin Yapılandırdığı Uzun Vadeli Alacakları İçin Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabını Kullanmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 166 ncı maddesine göre; mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı kullanılır.

Sinop Belediyesi'nin yapmış olduğu yapılandırma listesi incelendiğinde mali yıl olan 2018 den sonraki yapılandırılmış alacaklar toplamı 2.847.678,46 TL'dir. Yapılandırılmış bu alacaklar uzun dönemli alacak olduğu için 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Ancak Sinop Belediyesinin 2018 yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde 0 TL bakiye verdiği tespit edilmiştir.

Yukarıda açıklanan sebeplerden dolayı 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında 2.847.678,46 TL hataya sebep olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmış olup, örnek olarak 28 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtmiş ve bulgu doğrultusunda yapılan işleme ilişkin tarafımıza örnek muhasebe işlem fişi göndermiştir.

Dolayısıyla 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına ilişkin hata 2018 yılında düzeltilmediği için, söz konusu hesapta 2018 yılında 2.847.678,46 TL'lik hataya sebep olunmuştur.

BULGU 6: Duran Varlıklar Amortisman Defterinin Tutulmaması Sonucunda Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın Gerçeği Yansıtması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı, bu yönetmelik kapsamına dâhil kamu idarelerince muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; hangilerinin amortismanına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı belirtilmiştir ve "Tutulacak Diğer Defterler" başlıklı 18'inci Bölümünün 491'inci maddesinde Duran Varlıklar Amortisman Defteri sayılmıştır.

Ayrıca 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren "Amortisman ve Tükenme Paylarına" ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 9'uncu maddesinde amortismanına tabi her bir varlığın Ek-2'de yer alan Duran Varlıklar Amortisman Defterine kaydedileceği belirtilmiştir.

Kurum tarafından edinilen duran varlıkların amortisman hesaplamalarında edinim tarihlerinin göz ardı edilmesi, her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarma durumunda ilgili duran varlığa ne kadar amortisman ayrıldığı ve duran varlığa ilişkin amortisman ayırma

süresinin dolmasına rağmen amortisman ayrılmaya devam ediliyor olması nedenleriyle duran varlıklara ilişkin amortisman kayıtları gerçeği yansıtmamaktadır. Nitekim adı geçen defterin tutulmaması neticesinde bazı duran varlıklara kayıtlı değerinden daha fazla amortisman ayrıldığı, 257 birikmiş amortisman hesabında kayıtlı olup ilgili duran varlık hesabında kayıtlı olmayan hesaplar tespit edilmiştir. Söz konusu hatanın temelinde taşınmazlar için “Duran Varlıklar Amortisman Defterinin” kullanılmaması yatmaktadır. Belediye'nin aktifinde bulunan duran varlık sayısının ve çeşidinin çokluğu, her birinin aktife giriş tarihlerinin ve amortisman oranlarının farklı olması ve “Duran Varlıklar Amortisman Defterinin” kullanılmıyor olması sebebiyle hatalı muhasebe kayıtlarının toplam tutarı tam olarak tespit edilememiştir.

Tablo 5: Kayıtlı Değerinden Daha Fazla Amortisman Ayrılması

Hesap Adı	Kayıtlı Değer	257 Birikmiş Amortisman	Fark
251 Diğer Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri	28.048,00	32.023,77	3.975,77
255 Temsil Ve Tören Demirbaşları	121.931,20	129.459,45	7.528,25

Tablo 6: 257 Birikmiş Amortisman Hesabında Kayıtlı Olup İlgili Duran Varlık Hesabında Kayıtlı Olmayan Hesaplar

Hesap Adı	Tutar
257021202 Atölyeler	5.310,30
257039999 Diğer tesis makine ve cihazlar	910,24

Maddi duran varlıklara ilişkin 257 Birikmiş Amortismanlar hesabının alacağında yer alan 3.990.341,07 TL, Duran Varlıklar Amortisman Defteri tutulmaması sebebiyle gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Çalışmalar devam etmekte olup, bulgu maddesi gereği yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle, bulgu konusu hususa katıldığını, gerekli düzeltmelerin yapılacağını belirtmiştir.

Dolayısıyla kamu idaresi tarafından duran varlıklar amortisman defteri kullanılmadığı için 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında 3.990.341,07 TL'lik hataya sebep olunmuştur.

BULGU 7: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile Birikmiş Amortismanlar Hesabının Gerçeği Yansıtması

Sinop Belediyesinin hurda varlıkları izlemek için kullandığı 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabında yer alan tutarların gerçekte olduğundan çok fazla görüldüğü tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının İşleyişi başlıklı 225/1- b'inci maddesinde;

“ 1) Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan olumsuz fark bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2) Bu hesapta kayıtlı varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların satış bedeli 100- Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, kayıtlı değeri bu hesaba alacak kaydedilir. Ayrıca, satış değeri 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

3) Bu hesapta kayıtlı varlıklardan diğer idare veya kuruluşlara bedelsiz olarak devredilenlerin kayıtlı değeri bu hesaba alacak; birikmiş amortisman tutarları 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, varsa kalanı 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.”

Denilmektedir.

Dolayısıyla, hurdaya ayrılmış bir varlık satıldığı veya elden çıkarıldığı zaman, 294 ve 299 nolu hesapların kapatılması gerekmektedir.

Sinop Belediyesi 2018 yılı bilançosunda 294 nolu Hesabın 329.540,74 TL ve buna karşılık 299 nolu Hesabın 312.170,59 TL bakiye verdiği görülmektedir. Ancak belediyenin ilgili ambarında muhasebe tutarıyla uyumlu bir hurda stoğunun bulunmadığı tespit edilmiştir. Bunun sebebinin ise atölyede muhafaza edilen hurda varlıklar elden çıkarıldığı zaman muhasebeye gerekli evrak akışının yapılmadığından kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Belediyenin hurda varlıklarını muhafaza ettiği atölye birimi ile muhasebe birimi arasındaki kayıtların uyumunun sağlanması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını ve gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Dolayısıyla belediyenin 2018 yılı mali tablolarında 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı 329.540,74 TL ve buna karşılık 299 nolu Birikmiş Amortismanlar Hesabının 312.170,59 TL bakiye verdiği, ancak fiziki olarak bu tutarlara karşılık gelen bir maddi duran varlığının olmaması sonucu söz konusu hesaplarda yer alan tutarlar gerçeği yansıtmamaktadır.

BULGU 8: Haklar Hesabında Kayıt Altına Alınan Maddi Olmayan Duran Varlıkların Tamamı İçin Amortisman Ayrılmaması

Sinop Belediyesinin 2018 yılı kesin mizanının incelenmesi neticesinde, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesi ile 260 Haklar Hesabının borç bakiyesi arasında fark olduğu görülmektedir. Bu durum, 260 Haklar Hesabının tamamı için amortisman ayrılmadığını ortaya koymaktadır.

47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin 6'ncı maddesine göre, 260 Haklar Hesabında kayıtlı maddi olmayan duran varlıklar için uygulanacak amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir. 260 Haklar Hesabında takip edilen maddi olmayan duran varlıkların tamamı için yıl sonunda %100 amortisman ayrılması gerekmektedir. Bu nedenle, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 260 Haklar Hesabı arasında bir uyumun olması gerekir. Diğer bir deyişle, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesinin, 260 Haklar Hesabının borç bakiyesine eşit olması ya da eksik olmaması gerekmektedir. 260 Haklar Hesabında takip edilen maddi olmayan duran varlıkların tamamı için, yıl sonunda %100 amortisman ayrılması ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 260 Haklar Hesabı arasında uyumun olması gerekmektedir.

Tablo 7:Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortisman Hesaplarının Karşılaştırması

Hesabın Adı	Tutar
260 Haklar Hesabı	550.700,16
268 Birikmiş Amortisman Hesabı	379.489,99
Fark	171.210,17

Tablo incelendiğinde 268 Birikmiş Amortisman Hesabına 171.210,17 TL eksik kayıt yapıldığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; “Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda madde hükmü gereğince yıl sonu amortisman işlemlerinde gerekli işlemler yapılacaktır.”

Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa ilişkin tespit edilen hususun yıl sonu amortisman işlemlerinde düzeltileceğini belirtmiştir.

Dolayısıyla 2018 yılı mali tablolarında 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 171.210,17 TL eksik görünmektedir.

BULGU 9: İlbank A.Ş. Kredileriyle Yapılan İşlere Ait Vadesi Gelen Kredilerin ve Kredilere Ait Tahakkuk Eden Faizlerin Kurum Bilançosuna Hatalı Kayıt Edilmesi

İlbank A.Ş. kredileriyle yapılan işlere ait tahakkuk eden kredilerin ve kredilere ait faizlerin kuruma ait bilançoya hatalı kayıt edildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "300 Banka krediler hesabı"nın niteliğini düzenleyen 232'nci maddesine göre; "Bu hesap, kurumca banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarlar ve bu tutarlara eklenen kur farkları ile 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır." şeklinde düzenlenmiştir. Mezkur Yönetmelik'in 233'üncü maddesinde ise "300 Banka kredileri hesabı"nın işleyişi anlatılmıştır.

Anılan Yönetmelik'in "381 Gider tahakkukları hesabı"nın niteliğini düzenleyen 289'uncu maddesine göre; "Bu hesap, kısa vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak gelecek aylarda ödenebilir duruma gelecek olan borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır" denilmektedir. Ayrıca anılan Yönetmelik'in 291'inci maddesinde de "381 Gider tahakkukları hesabı"nın işleyişini anlatılmıştır.

Yine aynı Yönetmelik'in "400 Banka krediler hesabı"nın niteliğini düzenleyen 301'inci maddesine göre; "Bu hesap, kurumun banka ve diğer finans kuruluşlarına olan vadesi bir yıldan fazla borçlarının izlenmesi için kullanılır." şeklinde düzenlenmiş, Mezkur Yönetmelik'in devamı maddesinde "400 Banka krediler hesabı"nın işleyişi anlatılmıştır.

Anılan Yönetmelik'in "481 Gider tahakkukları hesabı"nın niteliğini düzenleyen 338'inci maddesine göre: "Bu hesap, uzun vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan borçların

izlenmesi için kullanılır." şeklinde düzenlenmiş mezkur Yönetmelik'in devamı maddesinde "481 Gider tahakkukları hesabı"nın işleyişi anlatılmıştır.

Sinop Belediyesinin 2018 yılı bilançosu ve İlbank A.Ş.'nin belediyeye vermiş olduğu kredilere ilişkin geri ödeme planlarının incelenmesi neticesinde ayrıntıları tabloda gösterilen hatalar tespit edilmiştir.

Tablo 8:Banka Kredileri ve Gider Tahakkukları Hesaplarının Karşılaştırması

Hesap Adı	300 Banka Kredileri	381 Gider Tahakkukları Hesabı	400 Banka Kredileri	481 Gider Tahakkukları Hesabı
Bilanço	390.147,57	616.402,78	28.378.050,97	7.421.926,70
Olması Gereken	2.721.773,44	1.592.218,36	35.007.401,95	8.105.810,95
Fark	2.331.625,87	975.815,58	6.629.350,98	683.884,25

Tahakkuk esaslı muhasebenin gereklilikleri ve temel muhasebe ilkelerinden birisi olan dönemsellik ilkesi gereğince 2018 yılı içerisinde gerekli kayıtların yapılmaması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunda 300 Banka kredileri hesabı 2.331.625,87 TL, 381 Gider Tahakkukları hesabı 975.815,58 TL, 400 Banka kredileri hesabı 6.629.350,98 TL, 481 Gider Tahakkukları hesabı 638.884,25 TL eksik gösterilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmış olup, örnek olarak 1513, 1842, 1859, 2220 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtmiş ve bulguya dair yapılan işlemlere ilişkin tarafımıza örnek muhasebe işlem fişleri göndermiştir.

Dolayısıyla yapılan düzeltmeler 2018 yılında olmadığı için 2018 yılı mali tablolarında 300 Banka kredileri hesabı 2.331.625,87 TL, 381 Gider Tahakkukları hesabı 975.815,58 TL, 400 Banka kredileri hesabı 6.629.350,98 TL, 481 Gider Tahakkukları hesabı 638.884,25 TL eksik gösterilmiştir. Başka bir deyişle kamu idaresinin İlbank A.Ş.'ne olan kısa ve uzun vadeli anapara ve faiz borçları 10.575.676,68 TL eksik görünmektedir.

BULGU 10: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması

Sinop Belediyesinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen işlerinden geçici kabulü yapılanların ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 204 üncü maddesine göre yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kullanılır.

Aynı Yönetmelik'in 205'inci maddesinde ise hesabın işleyişi açıklanmaktadır.

Yönetmelik'in ilgili maddelerinden anlaşılacağı üzere 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı geçici kabule kadar kullanılır. Geçici kabul sonrasında ise ilgili maddi duran varlıklara aktarmalar yapılır.

Sinop Belediyesinin 2018 yılı bilançosunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 3.952.514,38 TL bakiye verdiği tespit edilmiştir. Ancak bu tutarların bazılarının geçici kabulü yapılmış ve ilgili duran varlık hesabına aktarılması gerekirken aktarılmamıştır. 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında yer alan tutarın geçmiş yıllardan devreden bir bakiye niteliğinde olması ve anılan hesabın doğruluğunu ve gerçekliğini etkilemesi nedeniyle 2018 yılı bilançosunun olması gerekenden 2.451.856.15 TL yüksek görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmış olup, örnek olarak 1872 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtmiş ve bulguya dair yapılan bir işleme ait muhasebe işlem fişini tarafımıza örnek olarak sunmuştur.

Dolayısıyla söz konusu düzeltmeler 2018 yılında yapılmadığı için, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 2018 yılı mali tablolarında 2.451.856,15 TL fazla görünmektedir.

BULGU 11: Tapuda Kayıtlı Olan Bir Kısım Taşınmazların Muhasebede Görünmemesi

Kurumun yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir.

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmeliğin Kayıt Şekli başlıklı 7'nci maddesinde:

“(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar ” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki 'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,

b) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3'teki 'Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının “Orta Malları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki 'Orta Malları Formu'nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki 'Genel Hizmet Alanları Formu'nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki “Sınırlı Aynı Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda” yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince

hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamları belirtilir.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, belediye taşınmazlarının söz konusu yönetmelik eki Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu’nda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu’nda, Orta Malları Formu’nda, Genel Hizmet Alanları Formu’nda, Sınırlı Aynı Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu’nda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydının tutulması ve bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Yapılan denetimde, Kuruma ait taşınmazlar için Belediyece böyle bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda çalışmalara devam edilmektedir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa ilişkin çalışmaların başladığını belirtmiştir.

İdarenin taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yapılıp yapılmadığı takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İş Artışı ve Fiyat Farkı Uygulamaları İçin Alınan Ek Kesin Teminat Mektuplarının Muhasebeleştirilmemesi

Sinop Belediyesi tarafından ihale mevzuatı kapsamında ihale edilen ve fiyat farkı ödemesi öngörülen işler ile iş artışı yapılan işler için yükleniciden alınan ek kesin teminat mektuplarının muhasebe kayıtlarının yapılmamış olduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun “Kayıt zamanı” başlıklı 50’nci maddesinde;

“Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır.”

Denilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 435 inci maddesinde;

“Teminat mektupları hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

...

2) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uyarınca alınan teminat mektupları: Muhasebe birimlerine geçici, kesin, ek kesin ve avans teminat mektubu olarak verilen teminat mektupları, kamu ihale mevzuatında yer alan düzenlemeler doğrultusunda incelendikten sonra kabul edilir. Yabancı banka ve benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantilerine dayanarak Türkiye’deki bankalarca verilen teminat mektupları “işin kesin kabulü yapılincaya kadar sürenin muayyen devrelerle herhangi bir bildirim gerek kalmadan uzatılacağı” kaydı konularak otomatik temditli hale getirildiği takdirde teminat olarak kabul edilir. Belirlenen yabancı bankalar ile yerli bankalarca yabancı para cinsinden verilen teminat mektupları, alındığı günkü T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden ulusal para birimine çevrilerek hesaplara kaydedilmekle birlikte, yardımcı hesap defteri kayıtlarında ve verilen alındı belgesinde yabancı para cinsinden tutarı da gösterilir. Bu tür teminat mektupları iade edilirken, alınışındaki kayıtlı değerleri üzerinden hesaplardan çıkarılır. Herhangi bir nedenle paraya çevrilenler kayıtlı değerleri üzerinden hesaplardan çıkarılır,

paraya çevriliş tutarı ise döviz hesabı ve ilgili hesap veya hesaplara kaydedilir. Teminat mektupları ilgili muhasebe birimine teslim edilmeden önce idarelerce gerek görüldüğünde, teminat mektuplarını düzenleyen şubelerden, teminat mektuplarının şubelerince düzenlendiğinin teyidi yazı ile istenir. Teyit istem yazısının bir sureti ile ilgili banka şubesinden alınan teyit yazısı ve teminat mektubu idarece bir yazı ekinde muhasebe birimine intikal ettirilir. Kurumlar tarafından bir yazı ekinde gönderilen kesin teminat ve avans teminat mektupları ile bunlara ilişkin teyit istem ve banka teyit yazılarının birer örneği muhasebe birimlerince teslim alınarak birlikte saklanır. Teslim alındığında düzenlenen alındı belgesi ilgisine verilemediği takdirde teminat mektubuyla birlikte muhafaza edilir.”

Şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun “Ek Kesin Teminat” başlıklı 12'nci maddesinde de;

“Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının % 6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir.”

Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, yükleniciler tarafından sunulan ek kesin teminat mektuplarının alınışı, düzenlenecek belgeler, saklanması, iadesi ve paraya çevrilebilecek haller ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Tüm mali nitelikteki bu işlemlerin yapılabilmesi ancak söz konusu teminat mektuplarının muhasebe kayıtlarına alınıp mali tablolarda gösterilmesi ile mümkün olabilecektir.

Yapılan incelemeler neticesinde, Sinop Belediyesinde 2018 yılında yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde, akaryakıt alımı ihalesinde fiyat farkından doğan 20.000,00 TL ile yapılan iş artışından doğan 21.000,00 TL'lik ek kesin teminat mektupları, ilgili satın alma birimi tarafından alınmış olup muhasebeye bildirilmediğinden dolayı 910 Alınan Teminat Mektupları Hesabı mali tablolarda toplam 41.000,00 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulguda konu edilen hususa katıldığını ve gerekli çalışmaların yapılacağını belirtmiştir.

Dolayısıyla 2018 yılı mali tablolarında 910 Alınan Teminat Mektupları Hesabı 41.000 TL eksik görünmektedir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılık Hesaplarının Yanlış Kullanılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin '372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Niteliği' başlıklı 281 inci maddesine göre, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı, '472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Niteliği' başlıklı 330 uncu maddesine göre ise ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı kullanılır.

Aynı Yönetmeliğin 372 nolu Hesabın Hesabın işleyişinin anlatıldığı 282 inci maddesine göre;

"Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarları bu hesaba alacak, 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ödenen tazminatlar bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir."

Yönetmeliğin 472 nolu Hesabın işleyişinin anlatıldığı 331 inci maddesine göre ise;

"Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesaba alacak, 630-Giderler

Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.”

Yönetmeliğin ilgili maddelerinden açıkça anlaşıldığı üzere işçiler için ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıkları 472 nolu Hesap, faaliyet dönemi içinde ödenecek olan kıdem tazminatı karşılıkları ise 372 nolu Hesapta takip edilmelidir. Uzun vadeli olarak ayrılan kıdem tazminatı karşılıklarının vadesi 1 yılın altına düştüğünde 472 Kıdem Tazminatı Karşılıklarından 372 Kıdem Tazminatı Karşılıklarına aktarılır.

Ancak Sinop Belediyesi'nin muhasebe kayıtları incelendiğinde vade ayrıştırması yapılmadan tüm karşılıkların 472 Kıdem Tazminatı Karşılıklarında izlendiği ve ilgili işçi emekli olurken 372 Kıdem Tazminatı Karşılığına açılış yapıldığı ve bu hesabın hiç kapanmadığı tespit edilmiştir. Bunun sonucunda 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının bakiyesi sürekli büyümektedir. Belediyenin bu yanlış muhasebe uygulaması sonucunda hem karşılık hesaplarının vadeleri yanlış görünmekte hem de 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı olması gerekenden fazla görünmektedir. Bu durum mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmaya başlanmış olup, örnek olarak 1282 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtmiş ve bulguya dair işleme ilişkin tarafımıza örnek muhasebe işlem fişi göndermiştir.

Dolayısıyla yapılan hatalı muhasebe kayıtları sonucu 2018 yılı mali tablolarında Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabındaki tutarlar gerçeği yansıtmamaktadır. Özellikle 372 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabı olması gerekenden daha fazla görünmektedir.

BULGU 3: Tahakkuk Eden Vadeli Mevduat Faizinin Eksik Kayıt Edilmesi

Kamu idaresinin mali tablolarında 2018 yılı içinde toplam 1.265.468,91 TL mevduat faiz geliri elde ettiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin %15 gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Gayri safilik ilkesi*" başlıklı 39'uncu maddesinde; "*Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir*" denmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "*Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi*" başlıklı 6'ncı maddesinin (a) fıkrasında;

"Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme dolayısıyla 600.05.01.09.30 kodunda izlenen mevduat faizlerinin ve 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderlerinin 189.820,33 TL eksik görünmesine sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem işlem yapılmış olup, örnek olarak 798 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtmiş ve bulguya dair yapılan bir işlemi tarafımıza örnek muhasebe işlem fişi ile göndermiştir.

Dolayısıyla gerekli düzeltmeler 2018 yılında yapılmadığı için 600 Gelirler Hesabı ve

630 Giderler Hesabının 189.820,33 TL eksik görünmesine sebep olmuştur.

BULGU 4: 5393 sayılı Belediye Kanununda Öngörülen Borçlanma Stokunun Aşılması

Kurumun borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesinde;

"...

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır."

Denilmektedir.

Kurumun borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. Belediyenin 2017 yılı sonu bütçe geliri olan 45.611.520,02 TL'ye, % 14,47'lik yeniden değerlendirme oranı uygulandığında bu tutar 52.211.506,97 TL olmaktadır. Sinop Belediyesi'nin 2018 yılı sonu itibariyle bilançosuna göre 85.488.329,58 TL borcu bulunmaktadır. Mevcut borç stokunun, anılan mevzuat hükmüne göre borçlanma sınırının üzerinde olduğu görülmektedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda Sinop Belediyesinin mevcut mali yapısıyla yeni bir borçlanma yapamayacağı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda 5393 sayılı Belediye Kanununda öngörülen borçlanma stokunun aşılmasına dikkat edilecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa dikkat edileceğini belirtmiştir.

Dolayısıyla bulgu konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde devam edip etmediği takip edilecektir.

BULGU 5: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan faaliyette bulunan işletmelerle ilgili yönetmeliğe aykırı işlem tesis edilmiştir.

10.08.2005 gün ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "İşyeri açılması" başlıklı 6’ncı maddesinde, “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır...” düzenlemesi yapılmıştır.

Sinop Belediyesi zabıta ekiplerince ruhsatsız işyeri çalıştıranlar tespit edildiği halde süre tanınarak ihtar verilmektedir. Ancak Yönetmelik süre verilmesine imkân vermemektedir. Yönetmelikteki “İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” hükmüne göre yapılacak işlem işyerinin faaliyetine süre tanınarak devam etmesi değil kapatılmasıdır. Belediye Yönetmelik’teki hükmü uygulamak yerine yetkisi olmadığı halde ihtar vermiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun “Emre aykırı davranış” başlıklı 32’nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan, “Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.” hükme göre de güncellenmiş yılı idari para cezası verilmesi gerekmektedir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan faaliyette bulunan işyerlerine Yönetmelikte belirtildiği üzere kapatılma kararı ile idari para cezası verilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen husus ilgili birime bildirilmiş olup, madde hükmü gereği yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa ilişkin çalışmaların başlatıldığını belirtmiştir.

Dolayısıyla bulgu konusu hususun devam edip etmediği gelecek yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 6: Belediye Tarafından Verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının Doğru ve Güvenilir Veriler Sunamaması

Sinop Belediyesi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü tarafından tutulan işyeri açma ve çalışma ruhsatları bulunanların listesi doğru ve güvenilir bir veri sunamamaktadır.

Sihhî ve gayrisihhî işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair iş ve işlemler İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliği'nin kapsamındadır. Bu yönetmelik'in 'Tanımlar' başlıklı 4' üncü maddesine göre ruhsatı vermeye yetkili idare; Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini; büyükşehir belediyesi sınırları ve mücavir alanlar içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe veya ilk kademe belediyesini; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi ve organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini ifade etmektedir.

Yukarıdaki hükümlerden anlaşılacağı üzere Sinop Belediyesi sınırları içerisinde işyerlerinde ruhsat verme konusunda yetkili idare Sinop Belediyesi'dir.

Ancak Sinop Belediyesi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü'nde tutulan ruhsatlı yerler listesi gerçekte olduğundan fazla görünmektedir. Bunun sebebi ise artık faaliyetini sonlandırmış, bulunduğu yeri terketmiş kişilerin ruhsatlarının Müdürlük tarafından iptal edilmemesinden kaynaklanmaktadır.

Belediyelerin gelir kaynaklarından olan İlan ve Reklam Vergisi, Eğlence Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi gibi vergilerin takibi bu ruhsatların esas alınarak yapıldığı göz önüne alındığında bu durumun vergi takibini de zorlaştıracığı şüphesizdir.

Açıklanan sebeplerden dolayı belediyenin ruhsatlar için gerekli çalışmayı yapması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen husus ilgili birime bildirilmiş olup, bundan sonraki listelerde doğru ve güvenilir veriler sunulması sağlanacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa ilişkin çalışmaların başlatıldığını belirtmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Belediyenin Taşınmaz Tahsisinin 5393 sayılı Kanununun 75' inci Maddesine Aykırı Olması

Sinop Belediyesinin bir adet taşınmazının tahsisinde kamu kurum ve kuruluşu sayılmayan derneğe tahsis işleminin bulunduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre belediyeler, belediye meclisinin kararı ile mülkiyetlerindeki taşınmazları, sadece asli görev ve hizmetlerinde kullanmak üzere, 25 yılı geçmemek koşulu ile mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilirler.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer Kuruluşlarla İlişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

d)Kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür... " denilmektedir.

İfade edilen mevzuat çerçevesinde belediyeler kendi mülkiyetindeki taşınmazları sadece asli görev ve hizmetlerinde kullanmak üzere belediye meclisi kararı ile yirmi beş yılı geçmemek koşulu ile mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilirler.

Ancak Sinop Belediyesinin 2018 yılı dosyalarının incelenmesi neticesinde 1 adet taşınmazını kamu yararına çalışan derneğe tahsis edildiği tespit edilmiştir. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere belediyeler kendi mülkiyetindeki taşınmazları sadece asli görev ve hizmetlerinde kullanmak üzere mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilirler. Dernek, vakıflar kamu kurum kuruluşu

statüsünde olmadığı için bu tahsis mevzuata aykırıdır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Gerekli düzenlemeler ve çalışmalar yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; gerekli çalışmaların yapılacağını belirtmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Belediyeye ait Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Mevzuatta Bir Karşılığı Olmayan “İşgaliye Sözleşmesi” ile Kiraya Verilmesi

Sinop Belediyesinin bazı taşınmazları üzerinde işgalci konumunda bulunanlardan mevzuatta karşılığı bulunmayan işgaliye adı altında bedel alıp ihaleye çıkmadığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun “Kapsam” başlıklı 1'inci maddesinde;

“... belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.” denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri” başlıklı 18'inci maddesinde;

“Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.” ,

“Belediye Encümeninin Görev ve Yetkileri” başlıklı 34'üncü maddesinde;

“Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.” hükümleri bulunmaktadır.

5393 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre, taşınmazların 3 yıla kadar belediye encümeni kararıyla ihale edilerek kiraya verilmesi mümkündür. 3 yılı aşan kiralamalarda ise belediye meclisinin kararı gereklidir. Kira süresi biten taşınmazlar için yeniden kiralama ihalesine çıkılması gerekmektedir.

2886 sayılı Kanun'un "Ecrimisil ve Tahliye başlıklı" 75'inci maddesinde;

"Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanununun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinenin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz. ... Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir." denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmektedir. Buna göre kurum taşınmazları hakkında da 2886 sayılı Kanunun 75'inci maddesi uygulanmalıdır.

Söz konusu mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; kanun koyucu, Belediye taşınmazlarının bu kanuna göre kiraya verilmesi gerektiği noktasında iradesini ortaya koymuştur. Bu itibarla Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunundaki ihale usullerine göre yapılmalı ve sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanundaki belirtilen usullerden biriyle ihaleye çıkılmalıdır. Kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınmalı; işgalin devam etmesi durumunda taşınmazın tahliyesi için ilgili mülki amire talepte bulunulmalıdır.

Sinop Belediyesi'nin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde bazı taşınmazlarından işgaliye adı altında bedel olarak mevzuatta karşılığı olmayan bir işlem tesis ettiği tespit edilmiştir. Halbuki belediyenin bu yerleri kiraya vermek için ihaleye çıkması, ihaleye çıkmadan işgal edilen taşınmazı için ise söz konusu Kanun'un 75 inci madde hükümlerini uygulaması gerekmektedir.

Belediyenin işgaliye aldığı taşınmaz listesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 9: Belediyenin İşgaliye Aldığı Taşınmaz Listesi

Adres	İşgal Eden Ad - Soyad	Başlangıç Tarihi	İşgal Bedeli
Meydankapı Mah. Fetih Baba Cad. No:6	Emrah Çakır	16.12.2016	831,00 TL
Meydankapı Mah. Fetih Baba Cad. No: 4	Türkey Tur.Sür.Kursu.Özel Eğitim Yolcu Taş.Ltd.Sti.	16.12.2016	862,00 TL
Meydankapı Mah. Fetih Baba Cad. No: 12	Cansu Covaci	16.12.2016	404,00 TL
Meydankapı Mah. Fetih Baba Cad. No: 10	Sibel Yavuz	16.12.2016	295,00 TL
Meydankapı Mah. Fetih Baba Cad. No: 2	Mehtap Özekes	16.12.2016	945,00 TL

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Madde hükmüne uyulması sağlanacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabına özetle; bulgu konusu hususa uyum sağlanacağını belirtmiştir.

Bulgu konusu hususa uyulup uyulmadığı takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Eğlence Vergisinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun eğlence vergisinin konusunun açıklandığı 17'inci maddesine göre Bu Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir.

2464 sayılı Kanunu'nun 'Matrah' başlıklı 20'inci maddesinde;

"1. Biletle girilen yerlerde, Eğlence Vergisi hariç olmak üzere bilet bedeli olarak sağlanan gayri safi hasılat (bilet bedeli dışında bağış veya başka adlar altında alınan paralar dahil).

2. (Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.) Müşterek bahislerde, iştirakçilerden tahsil edilen tutardan Katma Değer Vergisi düşüldükten sonra kalan tutar.

3. (Değişik: 3/10/1984 - 3048/2 md.) Biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilen miktardır." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca Kanun'un 21'inci maddesinde faaliyet konusuna göre eğlence vergisinin nispet ve miktarı açıklanmıştır.

Belediyenin eğlence vergisi tahakkuk listesi incelendiğinde, 2013 yılı içerisinde 5 adet işletme için 4.553,87 TL, 2017 yılı içerisinde de 1 adet işletme için 765,00 TL eğlence vergisi tahakkuk ettirilmiştir. Sinop Belediyesi'nde 2018 yılı içerisinde belediye sınırları içerisinde özellikle yazın canlı müzik yapan işletmeler olması, yıl içerisinde faaliyet gösteren birçok PLAYSTATION cafe bulunmasına rağmen belediye tarafından bu tür yerler için eğlence vergisi tahakkuku yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 'Gelirlerin Toplanması Sorumluluğu' başlıklı 38'inci maddesine göre Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.

Aynı kanunun 60'uncü maddesinin (e) bendinde ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

5018 sayılı Kanun'un Kamu Zararı başlıklı 71'inci maddesinin e bendine göre İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması kamu zararının belirlenmesinde esas alınan kriterlerden biridir.

Kamu maliyesini düzenleyen bir kanun olan 5018 sayılı Kanun'un gelirlerin takip ve tahsiline bu denli önem verdiği, eksik gelir tahakkuk ve tahsilini kamu zararı olarak nitelendirdiği dikkate alındığında belediyede ilgili birimlerin eğlence vergisinin takibi konusunda gerekli özeni göstermesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Eğlence vergisi tahsilatlarına ilişkin güncellemeler devam etmekte olup, tahsilatların gerçekleşmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususla ilgili gerekli çalışmaların devam ettiğini belirtmektedir.

Bulgu konusu hususun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Kamu İhale Kanunu'nda Belirlenen Eşik Değerlerin Altında Kalmak Amacıyla Bazı Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünmesi

Bazı mal ve hizmet alımlarının, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belli durumlarda uygulanacağı belirtilen doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilerek mezkûr kanunun emredici hükümlerine aykırı olarak kısımlara bölünmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Temel İlkeler” başlıklı 5’nci maddesinde; *“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez. Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.”*

Denilmektedir.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, temel ihale usulleri dışında yer alan doğrudan temin yöntemi ile ihtiyaçların karşılanması ancak kanunda belirtilen özel hallerde mümkün olabilmektedir. Kanun'da bu özel hallerden biri olarak *“Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin on beş milyar, diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları...”* belirtilmiştir. (2018 yılı için söz konusu büyükşehir belediyelerinin olmadığı diğer idareler için limit tutarı 22.524,00 TL'dir).

Aşağıdaki tablo incelendiğinde yakın tarihlerde belediye fatura edilmiş aynı mahiyette alımlar olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu tablo incelendiğinde alımlar 4734 sayılı Kanunun 22’nci maddesinin (d) bendi için öngörülen sınırı aşmayacak şekilde düzenlenerek alımlar gerçekleştirilmiştir.

Tablo 10: 22-D Kapsamında Aynı Mahiyette Olan Alımlar

İşin Adı	İlgili Firma	Tarih	Tutar(K.D.V. Hariç)
Led Işık Alımı	Lighton aydınlatma	25.12.2018	20.800,00 TL
		25.12.2018	21.205,00 TL
Ferforje Korkuluk Alımı	Ferplast Dekoratif	7.12.2018	21.000,00 TL
		9.11.2018	21.000,00 TL
		20.07.2018	22.400,00 TL
		6.09.2018	15.960,00 TL

İş Makinası Kiralama	Onur GÖKTEPE/Onur İnşaat	5.04.2018	21.980,48 TL
		15.05.2018	14.889,02 TL
	Uğur ATAY/Atay İnşaat	3.08.2018	17.514,50 TL
		31.08.2018	22.195,00 TL
Korge Boru Alımı	Abdullah ŞAHİN/Şahin Ticaret	26.04.2018	22.360,00 TL
		26.04.2018	14.040,00 TL
Ahşap Büfe Yapımı	Hilal ÖZCAN/ Mobilyacı	24.04.2018	20.338,98 TL
		18.05.2018	22.503,98 TL
Kilitli Parke Taşı Alımı	Canan KIZILTOPRAK/Kar İnşaat	19.11.2018	22.253,57 TL
		29.11.2018	22.172,57 TL

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre bu parasal limitlerin altında kalmak amacıyla mal ve hizmet alımlarının kısımlara bölünemeyeceği açıktır. Bu hükmün aksine uygulamalar olduğu takdirde ihalelerde rekabet, saydamlık, eşit muamele, güvenilirlik ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine uyulduğunu söylemek mümkün olmayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmaya başlanmış olup, gerekli acil alımlarda pazarlık usulü alımlar yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katıldığını belirtip acil alımlarda pazarlık usulünün kullanılacağını belirtmiştir.

Kamu idaresinin acil mal ve hizmet alımları ile bulgu konusu edilen mal ve hizmet alımlarının kısımlara bölünüp doğrudan teminle alınması hususu birbiriyle ilişik değildir. Bulguda eleştirilen husus; kamu idaresinin eşik değerinin altında kalıp ihale usullerine tabi olmadan doğrudan temin yoluna başvurmak için, kısa zaman aralıkları ile aynı nitelikte mal ve hizmet alımları yapmasıdır. Başka bir deyişle tespit edilen alımlarda herhangi bir ivedi durumu söz konusu değildir.

Dolayısıyla belediyenin aynı nitelikte mal ve hizmet alımları için eğer tutar eşik değerinin üzerinde ise bu alımları kısımlara bölmeden ihale usullerine uygun olarak yapması önerilmektedir.

BULGU 11: Otopark Bedellerine İlişkin Gelirlerin Vadeli Hesapta Takip Edilmemesi

Muhasebe kayıtları ve mali tablolarının incelenmesinde, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği gereği tahsil edilen otopark bedellerinin vadeli hesapta izlenmediği görülmüştür.

Otopark Yönetmeliğinin 10'uncu ve 11'inci maddelerinde; otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı, bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanacağı ve otopark bedellerinin belediye sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak otoparklar için kullanılması gerektiği belirtilerek, bu meblağın otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

8.12.2016 tarihli 29912 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nin "Kaynakların Değerlendirilmesi ve Nemalandırılması" başlıklı 6'ncı maddesinde;

"Kurumların mevduat ve katılma hesabı olarak değerlendirmeyi öngördükleri mali kaynakları için uygulanacak vadeli mevduat faiz oranı ve katılma hesabı beklenen/tahmini getiri oranı, Ek 1'de yer alan ve ilgili vadelere karşılık gelen oranlardan daha yüksek olamaz."

Denilmektedir.

Anılan mevzuat hükümleri dikkate alınarak kaynakların nemalandırılması ve bunlara ilişkin muhasebe kayıtlarının zamanında yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Bulgu konusu hususun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Otopark Hesabında Toplanan Bedellerin Amacı Dışında Kullanılması

Belediye'nin otopark hesabında toplanan paraların Otopark Yönetmeliği'nde belirlenen amaçlar dışında harcandığı tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununa dayanılarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca çıkarılan 01.07.1993 tarihli Otopark Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin (f) fıkrasında; otopark ihtiyacının parselinde karşılanması mümkün olmayan durumlara ilişkin ilkelerin belediye meclisince belirleneceği, parselinde otopark ihtiyacı karşılanamayan durumlarda belediyesince bu yönetmelik hükümlerine göre belirlenecek otopark bedelinin alınacağı ifade edilmiştir. Ayrıca otopark bedeli alınan parsellerin otopark ihtiyacının belediyesince karşılanması zorunluluğu belirtilmektedir.

Söz konusu yönetmeliğin "Mali Hükümler" başlıklı 10'uncu maddesine göre; otopark bedelleri, kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılır, bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranı uygulanır.

Aynı yönetmeliğin "Otopark Hesabından Yapılacak Harcamalar" başlıklı 11'inci maddesine göre; otopark hesabında toplanan meblağ, belediyelerin kendi kaynaklarından ayıracağı tahsisatla birlikte, tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge veya genel otoparkları için kullanılır. Otopark hesabında toplanan meblağ otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamaz. Otopark hesabında toplanan meblağın, amacında kullanılıp kullanılmadığı hususu İçişleri Bakanlığı'nca denetlenir.

Sinop Belediyesi'ne ait otopark hesabının mali yıl boyunca para hareketleri incelendiğinde, ilgili hesaptan, yukarıda adı geçen yönetmelik hükümlerine aykırı olarak Belediye'nin söz konusu hesabın açılış amacına uygun olmayan giderler için harcama yapıldığı görülmüştür. Oysa mezkur yönetmelikte belirtildiği üzere, ilgili hesapta toplanan paradan kamu idaresinin faiz geliri elde etmesi öngörülmektedir. Yine otopark hesabında toplanan meblağın, otopark tesisi dışında başka amaçlarla kullanılması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Otopark hesabı amacı dışında kullanılmamaktadır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; otopark hesabının amacı dışında kullanılmadığını belirtmiştir.

Belediye her ne kadar otopark hesabının amacı dışında kullanılmadığını belirtse de, Otopark Hesabının hesap özetleri incelendiğinde hesaptan çıkışların genel itibariyle Tüpraş'a yapılan bitüm asfalt alımları için olduğu görülmektedir. Bu asfaltların belediye tarafından sadece otopark tesisi inşası için değil Sinop genelindeki yol yapım bakım onarım işlerinde de kullanıldığı tespit edilmiştir.

Otopark hesabında toplanan meblağ otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamaz. Dolayısıyla yapılan harcamaların bir kısmı mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 13: Sayıştay İlamlarının Gereğinin Yapılmaması

Sinop Belediyesinin gelir kayıt ve belgelerinin incelenmesi sonucunda, 2008 ve 20146 yıllarında ilamı çıkıp kesinleşen ve tazmin hükmolunan muhtelif tutarların tahsil edilmediği görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesinde “*Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur...*” denilmektedir.

Aynı Kanununun 9'uncu maddesinde ise “*...Hesabı bu Kanun hükümlerine göre zamanında ve tam olarak vermeyen sorumlular veya diğer ilgililer ile Sayıştay denetimine giren kamu idareleri görevlilerinden, denetleme ve yargılama sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenlerin aylıkları, Sayıştayın istemi üzerine ilgili kamu idarelerince, hesabı veya istenen bilgi, belge ve defterleri eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödenir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren muhasebe yetkilileri en çok üç ay, diğer görevliler ise Sayıştayca belli edilen süre içinde yine hesabı veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa, bu defa ilgili kamu idarelerince mevzuatındaki usule göre görevden uzaklaştırılarak haklarında gerekli soruşturma veya kovuşturma yapılır.*”

Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da üçüncü fıkradaki hükümler uygulanır.” denilmektedir.

2008 yılına ait 1469 nolu ilamdan 12.389,91 TL, 2016 yılına ilişkin 45 nolu ilamdan

ise 13.840,87 TL halen infaz edilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Kişi borçları hesabı 2018 yılı toplamında 35.457,83 TL olup, 2018 yılında 4.876,12 TL, 2019 yılı içinde 16.516,60 TL olarak tahsil edilmiştir. Kalan kişi borcu 14.065,11 TL'dir. Bulguda belirtilen 2008 yılına ait 1469 nolu ilam ve 2016 yılına ait 45 nolu ilamdan kalan kişi borçlarının en kısa zamanda tahsil edilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. 2019 kişi borcu tahsil evrağı ekte Bulgu 31 olarak sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; Sayıştay ilamları neticesinde kişi borcuna kaydedilen tutarlardan yapılmayan tahsilatların en kısa zamanda yapılacağını belirtmiştir.

Bulgu konusu hususun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Sözleşmeli Olarak İstihdam Edilip Çözümleyici Kadrosunda Çalışan Sözleşmeli Personelin Mevzuatta Öngörülen Şartların Hepsini Taşımaması

Kamu İdaresinde 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesine göre çözümleyici kadrosunda çalışan bir kişi yabancı dil şartını taşımamaktadır.

5393 sayılı Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında,

"Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır. ...", Beşinci fıkrasında, "Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynî ya da nakdî menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır." denilmektedir.

22.02.2007 gün ve 26442 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin “Sözleşmeli personel” başlıklı 21’inci maddesinde;

“(1) Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan unvanlardaki personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir.

(2) Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu madde hükümlerine göre çalıştırılacak personel için İçişleri Bakanlığı tarafından unvanlar itibarıyla getirilecek sınırlamalara uyulur.

(3) Bu personel hakkında, 5393 sayılı Kanunda düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır. Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde İçişleri Bakanlığına (Mülga ibare:RG-10/4/2014-28968) (...) gönderilir.

(4) Mahalli idare birliklerinde ise 5355 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin beşinci fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır.” hükmü yer almaktadır

06/06/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 15’inci maddesinde,

“(Değişik: 22/11/2010-2010/1169) Esaslara Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir (4) sayılı Cetvel eklenmiştir. Bu cetvelde belirtilenler dışında sözleşmeli personel pozisyonları kullanılamaz ve talepte bulunulamaz. Kurumlar, söz konusu cetvelde belirlenen asgari niteliklere, hizmetin gereği ilave nitelikler belirleyebilirler.” denilmektedir.

Esasların “Sınav şartı” başlıklı Ek 2’nci maddesinin yedinci fıkrasında,

“3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi ve bu maddeye yapılan atıflara istinaden istihdam edilecek sözleşmeli personelin hizmete alınmasında bu madde hükümleri uygulanmaz.” hükmü yer almaktadır.

Programcı ve çözümleyici olarak işe alınacak kişilerin 5393 sayılı Kanun’un 49’uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında belirtilen hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının

gerektirdiği nitelikleri taşımaları gerekir. Bunun yanı sıra bu kişilerin Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilen sözleşmeli personel hakkındaki hükümlere uygun kişiler olması gerekir. 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilecek sözleşmeli personel hakkında 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara bakılması gerekir.

Yukarıda belirtilen düzenlemelere göre 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine göre istihdam edilecek sözleşmeli personelde vize ve sınav hariç 06/06/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda yer alan hükümler uygulanacaktır.

Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları İle Asgari Nitelikleri Gösterir Cetvelde, çözümleyici unvanı için istenen nitelikler, *Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak ve istihdam edileceği bilgi işlem birimlerindeki programlama dili ile diğer programlama dillerinden en az iki tanesini bildiğini belgelemek ve en az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak.* şeklinde belirtilmiştir.

Buna göre çözümleyici olarak istihdam edilecek kişinin,

-Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olması

-İstihdam edileceği bilgi işlem birimlerindeki programlama dili ile diğer programlama dillerinden en az iki tanesini bildiğini belgelemesi

-En az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olması

Çözümleyici kadrosu için en az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olduğuna dair belge şartı, ilgili kişi tarafından sağlanmadığından sözleşmeli personel olarak çalıştırılması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Sözleşmeli Çözümleyici olarak istihdam edilen Kurumumuz Personelinin, Belediye Meclisinin 05/03/2019 tarih ve 50 sayılı kararına göre Norm Kadromuzda münhal bulunan İstatistikçi Kadrosunda, mevzuatlara uygun olarak yeniden sözleşmesi düzenlenmiştir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; sözleşmeli çözümleyici kadrosunda bulunan personelin sözleşmesinin yeniden düzenlendiğini belirtmiştir.

Bulguda söz konusu edilen husus;Çözümleyici kadrosu için en az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olduğuna dair belge şartı, ilgili kişi tarafından sağlanmadığından sözleşmeli personel olarak çalıştırılmasının mevzuata aykırılık teşkil etmesidir. Başka bir deyişle sözleşmeye ilişkin bir hatadan bahsedilmemiştir.

Belediyenin sözleşmeli personellerinin mevzuatın öngördüğü şartları taşıması için gereken özeni göstermesi ve buna göre personel istihdam etmesi önerilmektedir.

BULGU 15: Taşınmazların 1 Yıl Süreyle Kiraya Verilmesi, Kira Sürelerinin Encümen Kararıyla Devamlı Uzatılması

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde;

"... belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür." denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinde;

"Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek." ,

"Belediye Encümeninin Görev ve Yetkileri" başlıklı 34'üncü maddesinde;

"Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek." hükümleri bulunmaktadır.

Yukarıda belirtildiği üzere, kamu taşınmazlarının kira ihalelerinin esas ve usulleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda açıklanmıştır. 5393 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde de belediye meclisi ile belediye encümeninin taşınmazların kiralama sürelerine ilişkin yetkileri düzenlenmiştir. 5393 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre, taşınmazların 3 yıla kadar belediye encümeni kararıyla ihale edilerek kiraya verilmesi mümkündür. 3 yılı aşan kiralamalarda ise belediye meclisinin kararı gereklidir. Kira süresi biten taşınmazlar için yeniden kiralama ihalesine çıkılması gerekmektedir.

Sinop Belediyesinin 2018 yılı hesaplarının incelenmesi neticesinde 95 adet

taşınmazını kiraya vermiş olduğu ve bunları ihaleye çıkmadan encümen kararıyla 1 yıllık sözleşme uzatımı ile kullandırılmaya devam ettiği tespit edilmiştir. Halbuki belediyenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre bu yerler için kira süresi bitiminden itibaren yeniden ihaleye çıkması gerekmektedir. Belediyenin taşınmazlarını kiralama usulü mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Bulguda belirtilen taşınmazların 1 yıl süreyle kiraya verilmesi ve kira sürelerinin Encümen Kararıyla devamlı uzatılması Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde gerçekleşmemektedir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulguda tespit edilen hatanın Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmediğini belirtmiştir.

Sayıştay Denetim Raporlarında hukuka uygun olmadığı tespit edilen hususların illa Mali Hizmetler Müdürlüğü'nce gerçekleştirilmesine gerek yoktur. Söz konusu hataları icra eden hangi birimse o birimin gerekli düzeltmeleri yapması gerekmektedir.

Dolayısıyla belediyenin taşınmaz yönetiminden hangi birim sorumlu ise taşınmazların kiralama usulündeki mevzuata aykırılık o birim tarafından düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 16: Personel Avansları Hesabının Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 127'inci maddesine göre; 161 Personel Avansları Hesabı, mevzuatı uyarınca verilen sürekli ve geçici görev yolluğu avansları ile ödeme gününden önce ödenmesine karar verilen maaş ve ücret ödemeleri karşılığı verilen avansların izlenmesi için kullanılır.

Hesaba ilişkin işlemler aynı Yönetmeliğin 128 inci maddesinde açıklanırken, hesabın işleyişi de 129 uncu maddede açıklanmıştır.

Sinop Belediyesi 2018 yılı içerisinde 1.599,03 TL yurtiçi sürekli görev yolluğu, 35.701,22 TL yurtiçi geçici görev yolluğu, 97.920,17 TL yurtdışı geçici görev yolluğu olmak üzere toplam 135.220,42 TL görev yolluğu ödemesine rağmen 161 Personel Avansları Hesabını kullanmamış, bunun yerine 160 İş Avans ve Kredileri Hesabını kullanmıştır. Bu hatalı kayıt sonucunda 2018 yılı mali tablolarında belediye personelinin hiç yolluk almadığı gibi bir görüntü ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak 161 Personel Avansları Hesabı 175.520,67 TL çalıştırılması gerekirken hiç kullanılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmaya başlanmış olup, örnek olarak 1830 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu konusu hususa katılıp gerekli düzeltmelerin yapılmaya başladığını belirtmiş ve tarafımıza örnek bir muhasebe işlem fişi sunmuştur.

Dolayısıyla 2018 yılında kullanılması gereken 161 Personel Avansları Hesabı hiç kullanılmayarak, söz konusu hesapta 175.520,67 TL'lik hataya sebep olunmuştur.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

Sinop Belediyesi 2018 Yılı Bilançosu

	AKTİF			PASİF	
1	DÖNEN VARLIKLAR	17.040.910,78	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	34.473.644,18
10	Hazır Değerler	5.612.872,23	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	390.147,57
102	Banka Hesabi	5.214.609,73	300	Banka Kredileri Hesabi	390.147,57
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabi (-)	-442,50	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabi	398.705,00	32	Faaliyet Borçları	4.349.934,60
11	Menkul Kıymetler	0,00	320	Bütçe Emanetleri Hesabi	4.349.934,60
12	Faaliyet Alacakları	10.261.686,62	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	4.447.224,75
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	3.425.998,11	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	1.646.800,41
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabi	6.792.908,51	333	Emanetler Hesabi	2.800.424,34
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	0,00	36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	20.977.684,92
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	42.780,00	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	3.886.863,51
13	Kurum Alacakları	0,00	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabi	13.772.220,19
14	Diğer Alacaklar	26.230,78	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	1.201.860,16
140	Kişilerden Alacaklar Hesabi	26.230,78	363	Kamu İdareleri Payları Hesabi	1.147.975,57
15	Stoklar	1.140.121,15	368	Vadesi Geçmiş, Ertelemiş Veya Taksitlendirilmiş V	968.765,49
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabi	1.140.121,15	37	Borç ve Gider Karşılıkları	3.692.249,56
16	Ön Ödemeler	0,00	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabi	3.692.249,56
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabi	0,00	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	616.402,78
161	Personel Avansları Hesabi	0,00	381	Gider Tahakkukları Hesabi	616.402,78
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabi	0,00	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
19	Diğer Dönen Varlıklar	0,00	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabi	0,00
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabi	0,00	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	58.169.754,43
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabi	0,00	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	28.378.050,97
2	DURAN VARLIKLAR	66.184.937,52	400	Banka Kredileri Hesabi	28.378.050,97
21	Menkul Varlıklar	0,00	41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
22	Faaliyet Alacakları	0,00	43	Diğer Borçlar	20.553.757,70
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	0,00	438	Kamuya Olan Ertelemiş Veya Taksitlendirilmiş Borç	20.553.757,70
23	Kurum Alacakları	0,00	47	Kıdem Tazminatı Hesabi	1.816.019,06
24	Mali Duran Varlıklar	2.628.563,60	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabi	1.816.019,06
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabi	2.618.563,60	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	7.421.926,70
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye	10.000,00	481	Gider Tahakkukları Hesabi	7.421.926,70
25	Maddi Duran Varlıklar	63.367.793,60	5	ÖZ KAYNAKLAR	-9.417.550,31
250	Arazi Ve Arsalar Hesabi	13.808.094,38	50	Net Değer-Sermaye	18.706.907,55
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	17.751.032,50	500	Net Değer Hesabi	18.706.907,55
252	Binalar Hesabi	20.193.898,36	57	Dönem Olumlu Olumsuz Sonuçlar	8.249.321,67
253	Tesis Makine Ve Cihazlar Hesabi	1.977.322,74	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabi	8.249.321,67
254	Taşıtlar Hesabi	7.533.643,28	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-5.029.327,86
255	Demirbaşlar Hesabi	2.141.629,03	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabi (-5.029.327,86
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-3.990.341,07	59	Dönem Olumlu Olumsuz Sonuçlar	6.069.363,43
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabi	3.952.514,38	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	6.069.363,43
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	171.210,17	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabi (-)	0,00
260	Haklar Hesabi	550.700,16	PASİF TOPLAMI :		83.225.848,30
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-379.489,99			
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00			

T.C. Sayıştay Başkanlığı

29	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Var.	17.370,15
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	329.540,74
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-312.170,59
AKTİF TOPLAMI :		83.225.848,30

BÜTÇE NOTLARI		2018 Cari Yıl	BÜTÇE NOTLARI		2016 Yılı
9	NAZIM HESAPLAR	63.765.770,88	9	NAZIM HESAPLAR	63.765.770,88
90	Ödenek Hesapları	62.258.899,41	90	Ödenek Hesapları	62.258.899,41
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabi	0,00	901	Bütçe Ödenekleri Hesabi	62.258.899,41
905	Ödenekli Giderler Hesabi	62.258.899,41	91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H	1.501.804,10
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H	1.501.804,10	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabi	1.501.804,10
910	Teminat Mektupları Hesabi	1.501.804,10	92	Taahhüt Hesapları	5.067,37
92	Taahhüt Hesapları	5.067,37	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabi	5.067,37
920	Gider Taahhütleri Hesabi	5.067,37	NOTLAR TOPLAMI :		63.765.770,88
NOTLAR TOPLAMI :		63.765.770,88			

Sinop Belediyesi Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı(TL)	2017 Yılı(TL)	2018(TL)
	Kod.				
630	01	Personel Giderleri	18.624.051,68	21.391.136,79	24.148.830,97
630	02	Personel Giderleri	3.399.205,19	3.639.458,45	4.055.392,89
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	11.324.784,55	14.345.670,80	23.363.240,38
630	04	Faiz Giderleri	962.000,00	627.926,90	801.091,68
630	05	Cari Transferler	731.547,00	1.014.373,00	1.145.598,49
630	06	Giyecek Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	23.185,53	163.735,35	28.052,50
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Gide	0,00	21.150,00	0,00
630	13	Amortisman Giderleri	1.193.437,71	193.642,03	320.692,99
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	2.058.119,81	1.824.810,78	2.283.904,93
TOPLAM			38.316.331,47	43.221.904,10	56.146.804,83

Hesap Kodu	Yardımcı Hes.	GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı(TL)	2017 Yılı(TL)	2018 Yılı(TL)
	Kod.1				
600	1	Vergi Gelirleri	3.700.543,26	4.387.076,85	5.510.517,97
600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.540.666,89	18.113.243,01	25.012.261,82
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	592.767,47	1.339.136,56	1.213.442,78
600	5	Diğer Gelirler	20.654.255,53	25.459.867,67	30.479.945,69
TOPLAM			40.488.233,15	49.299.324,09	62.216.168,26
FAALİYET SONUCU(+)			2.171.901,68	6.077.419,99	6.069.363,43

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İdareye Bağışlanan Taşıtların Muhasebe Kaydının Yapılmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Belediyeye geçmiş yıllarda bağışlanan taşıtlarla ilgili tutar çalışması yapılmaktadır. Tutar belirlendikten sonra ilgili hesaplara kayıt yapılacaktır. 2018 de Bulgu konusu yapılmamıştır.
Akaryakıt Fiyat Farkı Üzerinden Ek Kesin Teminat Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa 2018 yılı raporunun “Den.Gör. Etk.Tes. ve Değ.” Bölümünde 1’inci Bulgu maddesi ile yer verilmiştir.
Taşınmaz Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Taşınmaz kira gelirleri ile ilgili tutar çalışmaları yapılmaktadır. Tutar çalışmalarından sonra

			toplu bir şekilde ilgili hesap kodlarına kaydedilecektir. 2018 de Bulgu konusu yapılmamıştır.
Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Kiraya verilen taşınmazlarla ilgili tutar çalışmaları yapılmaktadır. Tutar çalışmalarından sonar toplu bir şekilde ilgili hesap kodlarına kaydedilecektir. 2018 de Bulgu konusu yapılmamıştır.
Mevzuatın Öngördüğü Biçimde İç Kontrol Sisteminin Kurulmamış Olması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Raporunun "İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi" başlıklı bölümde ilgili hususa yer verilmiştir.
Ön Mali Kontrol Sürecinin İşlememesi	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Raporunun "İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi" başlıklı bölümde raporda ilgili

			hususla yer verilmiştir.
Muhasebe İşlemlerine Ait Yevmiye Numaralarının Sıra Takip Etmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa 2018 yılı raporunun “EK-3 Kamu.İd.Bil.Hus.” bölümünde yer verilmiştir.
İmar Planı Çalışmasında Gecikmeli Gönderilen DSİ Görüşünün Değerlendirmeye Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Halk Otobüsü ve Dolmuş Hatlarının Satış Yoluyla Kiraya Verilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Belediyede halk otobüsü ve dolmuş hatlarının satış yönteminden vazgeçilerek hatlar mevzuata uygun bir şekilde kiraya vermeye başlanmıştır.
Dolmuş Hattı Kiralama Şartnamesi ile Sözleşmesinde Yıllık Kira Artışının Düzenlenmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Belediye tarafından Dolmuş hattı kiralama işinde yıllık kira artışı uygulamasına başlanmıştır. 2018 de Bulgu konusu yapılmamıştır.
Kiralama İşleminin Sözleşmesine Uygun Olarak Tamamlanması Beklenilmeden Kesin Teminatın İade Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Otopark Gelirlerinin Otopark Yönetmeliği Hükümlerine Uygun Olarak Nemalandırılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa 2018 yılı Raporunun “Den.Gör. Etk.Tes. ve Değ.” Bölümünde 11’ inci bulgu maddesi ile yer verilmiştir
Diğer Kamu Kurumlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Emlak Vergisinin Takibi Açısından Tapu Müdürlüğünden Takip Edilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Belediye tarafından Tapu Müdürlüğü’ne yazı yazılmıştır. 2018 de Bulgu konusu yapılmamıştır.
Taşınmazların Kira Süreleri Bitmesine Rağmen Kira Sürelerinin Encümen Kararıyla veya Karar Olmaksızın Devamlı Uzatılması	2017	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa 2018 yılı Raporunun “Den.Gör. Etk.Tes. ve Değ.” Bölümünde 15’ inci bulgu maddesi ile yer verilmiştir
Taşınmaz Kira Gelirlerinde Tahsilat Oranının Düşük Olması, Tahsilatların Gecikmesi, Zaman Aşımına Yol Açılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Taşınmaz kira gelirleri için tahsilat oranını arttırmak için ilgili şahıslar adına icra takipleri Belediye tarafından yapılmaya başlanmıştır.
Eğlence Vergisinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa 2018 yılı Raporunun

			“Den.Gör. Etk.Tes. ve Değ.” Bölümünde 9’uncu bulgu maddesi ile yer verilmiştir
Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Kayıtlı Yol Harcamalarına Katılma Payının Tahsil Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Genel Olarak Gelir Tahsilat Oranlarının Düşük Olması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Gelir tahsilatlarını arttırmak için Belediye tarafından borçlu şahıslara ödeme emirleri yollanmaktadır. 2018 de bulgu konusu yapılmamıştır.
Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin Emanetler Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması	2017	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa 2018 yılı Raporunun “Den.Gör. Dayanakları” Bölümünde 11’ inci bulgu maddesi ile yer verilmiştir
Doğalgaz Dağıtım Şirketindeki Ortaklık Payının Muhasebeleştirilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

<p>İL BANK Tarafından Belediye Adına Yürütülen Yatırım Harcamasının Yatırım Hâlihazırda Devam Etmesine Rağmen Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmemesi</p>	2017	Kısmen Yerine Getirildi	<p>Belediye 258 nolu Hesaptaki kayıtlarını arttırmaya başlamıştır. Ancak geçici kabulü yapılan işlerde ilgili duran varlık kaydı yapılmamaktadır. İlgili hususa geçici Kabul anlamında 2018 yılı Raporunun “Den.Gör. Dayanakları” Bölümünde 10’ uncu bulgu maddesi ile yer verilmiştir</p>
<p>İmalat Sürecinde Kullanılan Bitüm ve Agregâ Bedellerinin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi</p>	2017	Kısmen Yerine Getirildi	<p>Belediye 258 nolu Hesaptaki kayıtlarını arttırmaya başlamıştır. Ancak geçici kabulü yapılan işlerde ilgili duran varlık kaydı yapılmamaktadır. İlgili hususa geçici Kabul anlamında 2018 yılı</p>

			Raporunun “Den.Gör. Dayanakları” Bölümünde 10’ uncu bulgu maddesi ile yer verilmiştir
İmalat Yapmak Üzere Alınan Bitüm ve Agregada Bedellerinin İlk Madde ve Malzeme Hesabına Alınmadan Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	2018 yılındaki muhasebe kayıtlarında doğru hesap kodları kullanılmıştır. Dolayısıyla bulgu konusu yapılmamıştır.
Kira Gelir Tahakkuk Servisindeki Kayıtlı Tutarlar ile Kesin Mizandaki Tutarların Uyumlu Olmaması	2017	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa 2018 Yılı Raporunun “Den.Gör. Dayanakları” Bölümünde 4 ve 5 inci maddelerinde yer verilmiştir.
Doğalgaz Dağıtım Şirketi Tarafından Bağışlanan Asfalt Plentinin Muhasebe Kaydının Yapılmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Belediye tüm asfalt plentlerinin doğru hesaplara kaydedilmesi için asfalt plentlerinin tutar çalışmalarına başlamıştır. Bulgu yapılmamıştır.
İdarede İstihdam Edilen İşçiler İçin Uzun Vadeli Kıdem Tazminatı Karşılığı	2017	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa 2018 yılı Raporun

Ayrılmaması			“Den.Gör. Etk.Tes. ve Değ.” Bölümünde 2’inci maddesi ile yer verilmiştir.
-------------	--	--	---